

Информация относно управлението на риска на ДФ „Тренд Балансиран Фонд”, подлежаща на разкриване съгласно изискванията на чл. 43 от Наредба № 44 от 20.10.2011г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

„Тренд Асет Мениджмънт” АД (УД) е лицензирано управляващо дружество, което организира и управлява ДФ „Тренд Балансиран Фонд” (ДФ), съгласно Решение № 250-ДФ/05.03.2008г. на КФН и Решение 654 – ДФ/06.08.2015г. на заместник - председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“. УД спазва Правила за оценка и управление на риска, приети съгласно чл. 40 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и последно одобрени от КФН с Решение № 66-ДФ/24.01.2023 г., които определят основно:

- Организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска;
- Правилата и процедурите за идентифициране, измерване, анализ и управление на отделните видове рискове в краткосрочен и в дългосрочен план;
- Счетоводните и административни процедури по управление на риска;
- Правилата за отчетност и процедурите при установяване на нарушения на Правилата за управление на риска.

1. Цели и политика на ДФ „Тренд Балансиран Фонд” във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск

1.1 Политики и процедури за управление на различните видове рискове.

Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите на договорния фонд, при отчитане на рисковия му профил.

Рисковият профил на ДФ „Тренд Балансиран Фонд” е умерено - рисков. Активите, в които инвестира ДФ, са подробно описани в Проспекта и Правилата на Фонда. Основните цели на УД във връзка с управлението на риска са:

- Поддържане на умерено ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност на ДФ;
- Достигане на ефективност при евентуално хеджиране;
- Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при Минималнаа степен на риск);
- Защита на правата и интересите на инвеститорите;
- Изпълнение и спазване на изискванията за ликвидност съгласно законите и вътрешни разпоредби;

- Предотвратяване на ликвидни кризи в резултат на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на ДФ „Тренд Балансиран Фонд”

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти, в които ДФ „Тренд Балансиран Фонд” инвестира, са: пазарен риск, кредитен риск, ликвиден риск и риск от концентрация.

Основният риск, свързан с дейностите, процедурите и системите на управляващото дружество, който може да се отрази на ДФ, е операционният риск.

1.1.1. Пазарен риск

Лихвен риск

Рискът от намаляване на стойността на инвестициите в дългови финансови инструменти поради изменение на нивото на лихвените равнища. УД измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Валутен риск

Позициите на ДФ във финансови инструменти или депозити, деноминирани във валута, различна от лев и евро, са изложени на валутен риск, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или еврото. В случай на наличие на такива експозиции, УД измерва валутния риск чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция.

Ценови риск

УД управлява ценовия риск като измерва и анализира получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;
3. при невъзможност за прилагане на т. 1. и т. 2 УД използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите. Показателите по горните точки се наблюдават ежедневно.

Обща рискова експозиция(за деривативни финансови инструменти)

В съответствие с Правилата за оценка и управление на риска на ДФ, УД може да сключва от негово име сделки с деривативни финансови инструменти:

- с инвестиционна цел, съобразно инвестиционната политика и рисковия профил на съответната колективна инвестиционна схема, определени в правилата ѝ;
- с цел управление на риска-за хеджиране на пазарен и кредитен риск.

С цел управление на риска, свързан с позициите на ДФ в деривативни инструменти, се изчислява обща рискова експозиция по метода на поетите задължения, като винаги се спазва ограничението тя да не надвишава нетната стойност на активите на ДФ, както и ограниченията за концентрация посочени в Наредба №44.

1.1.2. Кредитен риск

Експозициите на ДФ в държавни ценни книжа, корпоративни, ипотечни и общински облигации и банкови депозити са изложени на кредитен риск.

Контрагентен риск

Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. Експозицията на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно. Обезпечението е ликвидно, ако то може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажбата.

Сетълмент риск

Рискът, възникващ от възможността ДФ да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като ДФ е изпълнил задълженията по дадени сделки към даден контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки на ДФ с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

Инвестиционен кредитен риск

Рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- Финансовите отчети на емитента;
- Капиталовата структура на емитента;
- Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- Управлението и репутацията на емитента.

1.1.3. Ликвиден риск

Това е рискът при определени условия да се окаже трудно или невъзможно УД да продаде притежавани от Фонда ценни книжа или инструменти на паричния пазар на изгодна цена. В

частност, този риск е най-голям относно неприетите за търговия на регулиран пазар ценни книжа и инструменти на паричния пазар. Управляващото Дружество инвестира предимно в акции на дружества, търгувани на регулирани пазари както в България, така и в чужбина.

УД следи и анализира ликвидния риск на база исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на Фонда. При управление на ликвидния риск УД се съобразява с политиката за обратно изкупуване, установена в Правилата и Проспекта на Фонда, с цел осигуряване спазването на изискванията на чл. 21 ЗДКИСДПКИ за изпълнение на задълженията по обратно изкупуване на дялове от Фонда, като при необходимост се провеждат стрес тестове, които позволяват да се оцени ликвидния риск на Фонда при извънредни обстоятелства. УД управлява ликвидния риск съгласно Правила за поддържане и управление на ликвидността на договорния фонд. Правилата посочват принципите и методите на поддържане и управление на ликвидността, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността.

1.1.4. Риск от концентрация

Рискът от намаляване стойността на управляваните от УД портфейли поради неправилна диверсификация на експозициите към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област и др. За целта на управлението на риска от концентрация, УД приема лимити за сделки, като следи ежедневно изпълнението на поставените лимити и законовите инвестиционни ограничения съгласно изискванията на ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44. Всяко преминаване на лимитите се документира от звеното за управление на риска и се докладва на управителния орган на УД за предприемане на коригиращи действия.

1.1.5. Операционен риск

Оперативните рискове могат да бъдат:

- Вътрешни – свързани с организацията на работата на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.
- Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Управляващото Дружество във връзка с управлението на Фонда.

Основната цел на УД „Тренд Асет Мениджмънт“ АД при управлението на операционния риск е избягването на вероятността от загуби както за Управляващото дружество, така и за ДФ в резултат на неподходящи или неправилни вътрешни процедури, грешки на длъжностни лица или от вътрешни и външни събития. Процесът на управление на този риск включва ясно дефиниране на правата и задълженията на служителите в Правилата за вътрешната организация и вътрешния контрол на „Тренд Асет Мениджмънт“ АД, както и други мерки, подробно описани в Правилата за оценка и управление на риска. Управляващото дружество следи за нивото на оперативния си риск ежедневно, като поддържа база данни със събития от оперативен характер и анализира риска по два показателя – честота на възникване и степен на въздействие.

1.1.6. Рискове за устойчивостта

Това е събитие или условие от екологично, социално или управленско естество, което, ако настъпи, може да причини действително или потенциално съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестицията.

Рисковете за устойчивостта могат да възникнат в случай че е извършена инвестиция във финансов инструмент на компания, която не спазва приетите екологични, социални или управленски стандарти като в този случай е възможно да бъде засегната и стойността на инвестицията.

Неспазването на гореописаните стандарти може да доведе до събитие, което да нанесе щети върху околната среда, които от своя страна ще предизвикат съдебни дела и санкции за неспазване на трудово законодателство и негативна информация във публичното пространство.

Дружеството е приело Политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения на УД „Тренд Асет Мениджмънт“, АД , която регулира начина по който Управляващото дружество ще интегрира рисковете за устойчивостта.

1.2 Структура и организация на звеното за управление на риска

Звеното по управление на риска действа независимо от другите звена в УД „Тренд Асет Мениджмънт“ АД, отчита се пряко пред Съвета на директорите и има следните функции:

1. разработва и прилага системата за управление на риска на Фонда;
2. изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
3. гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на Фонда, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна.
4. консултира Съвета на директорите на УД относно определянето на рисковия профил на Фонда;
5. докладва редовно пред Съвета на директорите на УД и на лицата, осъществяващи надзорни функции, когато е приложимо, относно:
  - съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен управлявания от него Фонд и одобрените рискови профили на този Фонд;
  - съответствието на Фонда с вътрешната му система за ограничаване на риска;
  - адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;
6. докладва редовно пред Съвета на директорите на УД, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен Фондът и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;
7. извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.

1.3 Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска.

Звено „Управление на риска“ изготвя отчети за рисковите експозиции, включващи оценка на основните рискове. За оценка и управлението на основните видове риск, звеното използва следните методи: метода на модифицирана дюрацията (лихвен риск); историческа волатилност на валутния курс (валутен риск); историческа волатилност на ценните книжа измерена чрез

стандартно отклонение (ценови риск); метода на поетите задължения (обща рискова експозиция свързана с притежаваните деривативни финансови инструменти); ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци, поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на дружеството (ликвиден риск); качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети, капиталовата структура, репутацията на емитента и обезпечението на емисията, диверсификация на портфейла от облигации (кредитен риск); ежедневно наблюдение и контрол на размера на отделните експозиции в съответствие с изискванията на ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44 (риск от концентрация).

Рискът се оценява и управлява както на ниво отделна експозиция, така и на портфейлно ниво. Управляващото дружество извършва оценка на честотата на възникване и степента на въздействие на възникналите в миналото събития от оперативен характер, внедрява адекватни контролни процедури по отношение на всяка една дейност на дружество и оценява тяхната ефективност (операционен риск).

1.4 Политики за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска

„Тренд Асет Мениджмънт“ АД може да сключва сделки с деривативни финансови инструменти от името на ДФ „Тренд Балансиран Фонд“ с цел управление на риска – за хеджиране срещу пазарен и кредитен риск.

Размерът на позициите в деривативни финансови инструменти, в които ДФ инвестира с цел управление на риска, зависят от ефективността на хеджирането. Хеджирането се счита за високоефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очаква измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджирания актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент, а конкретните резултати да са в рамките на 80-125%.

2. Използвани методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване

Използваните от УД методи за оценка на отделните видове рискове са оповестени в т. 1 от настоящия документ. При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид следните вътрешни и външни показатели: пазарни цени на финансовите инструменти; пазарна стойност на индекса SOFIX; количество притежавани активи от съответния вид; дата на падеж, чиста цена и размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на Фонда по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

11.03.2024 г.

гр. София